

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA NA RYNKU APTECZNYM I JEJ OGRANICZENIA

Uwarunkowania konstytucyjne

Mariusz Jabłoński, Sylwia Jarosz-Żukowska

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA NA RYNKU APTECZNYM I JEJ OGRANICZENIA

Uwarunkowania konstytucyjne

Mariusz Jabłoński, Sylwia Jarosz-Żukowska

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 maja 2022 r.

Recenzent

Dr hab. prof. UR Radosław Grabowski

Wydawca

Dagna Kordyasz

Redaktor prowadzący

Livia Śpiewak

Opracowanie redakcyjne

Joanna Ośka

Projekt okładek serii

Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność

Więcej na www.legalnakultura.pl

Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8286-446-5

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 728 313 462

e-mail: PL-ksiazki@wolterskluger.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wprowadzenie.....	11
Rozdział I	
Prowadzenie działalności gospodarczej na rynku aptek ogólnodostępnych – standardy konstytucyjne	17
1. Wolność działalności gospodarczej i materialne przesłanki dopuszczalności jej ograniczeń w Konstytucji RP	17
2. Zasady prawidłowej legislacji w sferze ustawowej konkretyzacji konstytucyjnej gwarancji wolności działalności gospodarczej.....	25
2.1. Zasada proporcjonalności ingerencji w sferę wolności działalności gospodarczej	25
2.2. Zasada zaufania obywatela do państwa	28
2.3. Zasada określoności prawa	29
3. Apteki – ewolucja systemowa definiowania specyfiki prawnych mechanizmów reglamentacji swobody działalności gospodarczej.....	38
3.1. Transformacja modelu funkcjonowania aptek	38
3.2. Praktyka interpretacji regulacji prawnych dotyczących aptek w orzecznictwie sądów administracyjnych w okresie 1992–2002	47
3.3. Uchwalenie ustawy – Prawo farmaceutyczne z 2001 r. ...	54

Rozdział II

Zezwolenie na prowadzenie apteki ogólnodostępnej.....	57
1. Zezwolenie na prowadzenie apteki jako forma reglamentowania działalności gospodarczej na rynku aptecznym.....	57
2. Katalog przesłanek pozytywnych i negatywnych udzielenia zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej.....	60
3. Podmioty uprawnione do uzyskania zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej	66
4. Franchyza jako forma organizacyjno-prawna prowadzenia działalności gospodarczej na rynku aptecznym.....	86
4.1. Istota umowy franchyzy	86
4.2. Umowa franchyzy na rynku aptecznym	93
5. Rękojmia należytego prowadzenia apteki ogólnodostępnej w rozumieniu przepisów ustawy – Prawo farmaceutyczne.....	105
5.1. Wymóg posiadania rękojmi należytego prowadzenia apteki przez podmiot prowadzący aptekę	105
5.2. Wymóg posiadania rękojmi należytego prowadzenia apteki przez jej kierownika – opinia organów samorządu aptekarskiego.....	111
6. Postanowienia „antykoncentracyjne” w ustawie – Prawo farmaceutyczne	126
6.1. Wprowadzenie i ewolucja kształtu przepisu „antykoncentracyjnego” w ustawie – Prawo farmaceutyczne.....	127
6.2. Konstytucyjność ograniczeń „antykoncentracyjnych” w ustawie – Prawo farmaceutyczne	132

Rozdział III

Cofnięcie zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej.....	143
1. Przesłanki cofnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej – wprowadzenie.....	143

2. Przesłanki obligatoryjnego cofnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej	147
2.1. Niespełnienie warunków określonych przepisami prawa, wymaganych do wykonywania działalności gospodarczej określonej w zezwoleniu	147
2.2. Nieusunięcie w wyznaczonym przez organ zezwalający terminie stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z przepisami prawa regulującymi działalność gospodarczą objętą zezwoleniem	158
2.3. Przesłanki obligatoryjnego cofnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej z art. 103 u.p.f.	162
3. Wybrane przesłanki fakultatywnego cofnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej	173
3.1. Uniemożliwienie lub utrudnienie wykonywania czynności urzędowych przez Inspekcję Farmaceutyczną lub Narodowy Fundusz Zdrowia	173
3.2. Sankcja fakultatywnego cofnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej z uwagi na naruszenie samodzielności farmaceuty	175
3.2.1. Pojęcie samodzielności zawodowej farmaceuty w nowej ustawie o zawodzie farmaceuty – wprowadzenie	175
3.2.2. Przesłanka „uporczywości” naruszenia samodzielności zawodowej farmaceuty przez podmiot prowadzący aptekę w pracach nad projektem ustawy	177
4. Dopuszczalność cofania zezwoleń na prowadzenie apteki ogólnodostępnej w konsekwencji naruszenia ograniczeń „antykoncentracyjnych” – problem konstytucyjności praktyki stosowania i wykładni art. 99 ust. 3 u.p.f.	188

Rozdział IV

Zakaz reklamy aptek ogólnodostępnych	219
1. Wolność prowadzenia działalności gospodarczej a reklama	219

2. Ewolucja rozwiązań ustawowych definiujących zasady i zakres prowadzenia reklamy przez apteki.....	226
3. Praktyka identyfikacji reklamy i działań marketingowych (informacji o ich działalności) podejmowanych przez apteki do czasu wprowadzenia generalnego ich zakazu w 2011 roku	237
4. Analiza obowiązujących rozwiązań ustawowych.....	252
4.1. Wprowadzenie	252
4.2. Systemowe przesłanki wprowadzenia zakazu reklamy oraz ewolucji przepisów reglamentujących....	256
4.3. Relacja pojęć zawartych w ustawie – Prawo farmaceutyczne.....	266
4.4. Standardy unijne a prawo do reklamy.....	277
5. Analiza szczegółowa art. 94a ust. 1 ustawy – Prawo farmaceutyczne z perspektywy standardów konstytucyjnych.....	285
5.1. Analiza respektowania konstytucyjnych zasad prawidłowej legislacji	285
5.2. Analiza zgodności z konstytucyjnymi wolnościami i prawami	300
5.2.1. Wolność prowadzenia działalności gospodarczej oraz wolność pozyskiwania i rozpowszechniania informacji	300
5.2.2. Kwestia poszanowania wolności i praw konsumenta oraz praw pacjenta	311
6. Wnioski	322
Zakończenie	325
Bibliografia	335

WPROWADZENIE

Początki kształtowania się wolnorynkowych rozwiązań w Polsce od 1989 r. nie były łatwe. W wielu bowiem przypadkach widać było dążenie do zachowania i kontynuacji pewnych rozwiązań charakterystycznych dla gospodarki scentralizowanej i tak też sterowanej¹. Silnie akcentowana była konieczność kontynuacji przywilejów zawodowych, które traktowane były jako systemowy wyznacznik możliwości uruchamiania, a także prowadzenia różnego rodzaju działalności gospodarczej. Ponadto w istotny sposób starano się rozszerzać charakter i zakres oddziaływania instytucji nadzoru, przy istotnym współdziałaniu nowo kreowanych organów samorządów zawodowych, na definiowanie modelu funkcjonowania konkretnych przedsiębiorców². Działanie takie nie było zawsze pozbawione racji z tego względu, iż w pierwszych latach transformacji ustrojowej (w tym ustroju społeczno-gospodarczego) często nadużywane były przez nich swobody, a także celowo obchodzono mozolnie kreowane przez ustawodawcę rozwiązania prawne. Z drugiej jednak strony, w wielu przypadkach, kolejne definiowane przez prawodawcę krajowego ograniczenia stanowiły dowód braku zrozumienia istoty wolności działalności gospodarczej, jak również respektowania innych wartości i standardów konstytucyjnych identyfikujących demokratyczne państwo prawa.

---

¹ Zob. A. Szafranski, *Konstytucyjna wolność gospodarcza na tle historii idei i gospodarki*, Warszawa 2018, s. 34 i n.

² Także, jak zauważa się w literaturze przedmiotu „w zakresie obostrzenia warunków dopuszczalności do wykonywania zawodu, których wprowadzenie służyłoby przede wszystkim interesom podmiotów już uprawnionych do prowadzenia danego zawodu” – K. Klecina, *Wolność działalności gospodarczej w Konstytucji RP*, Warszawa 2009, s. 225–226.

Przykładem intensyfikowanego stopniowo i klasycznie reglamentacyjnego podejścia do definiowania granic swobody działalności gospodarczej³ jest kształtujący się na przestrzeni ostatnich kilkudziesięciu lat krajowy reżim prawny dotyczący funkcjonowania aptek. Niewątpliwie charakteryzuje się on stałym procesem konkretyzacji zupełnie nowych, a także modyfikacji (rozszerzania) już wcześniej istniejących regulacji prawnych ograniczających tę właśnie sferę funkcjonowania gospodarki (działalności przedsiębiorców), a jednocześnie (zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio) wpływających na identyfikację treści i granic realizacji gwarantowanych konstytucyjnie wolności i praw jednostki⁴.

Oczywiście problematyka związana z funkcjonowaniem aptek jest bardzo złożona i obejmuje wiele szczegółowych kwestii. Nie może być inaczej, jeśli uwzględnimy fakt, iż dotyczy nie jednej, a wielu regulacji

---

³ Na temat reglamentacji zob. szerzej: T. Kocowski, *Reglamentacja gospodarcza* [w:] A. Borkowski, A. Chełmoński, M. Guziński, K. Kiczka, L. Kieres, T. Kocowski, M. Szydło, *Administracyjne prawo gospodarcze*, Wrocław 2009, s. 488; T. Kocowski, *Reglamentacja działalności gospodarczej w polskim administracyjnym prawie gospodarczym*, Wrocław 2009, s. 15 i n. Na temat celów: T. Kocowski, *Cele reglamentacji; Istota reglamentacji* [w:] *System Prawa Administracyjnego*, t. 8A, *Publiczne prawo gospodarcze*, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, Warszawa 2018, s. 717–723.

⁴ Jak podkreślano w orzecznictwie: „zakazów i ograniczeń działalności gospodarczej nie domniemywa się, albowiem muszą być one wyraźnie ustanowione w ustawie. Domniemanie przemawia natomiast na rzecz swobody przedsiębiorcy w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej (*in dubio pro libertate*). Takie stanowisko zajęł m.in. Sąd Najwyższy w uchwale składu 7 sędziów z 10.01.1990 r., sygn. akt III CZP 97/89, OSN 1990. poz. 74, s. 6). Zatem w procesie stosowania zasady wolności gospodarczej obowiązuje założenie rozstrzygania wątpliwości w oparciu o domniemanie prawne swobody działalności gospodarczej (por. m.in. W. Sz wajdler, H. Nowicki (red.), *Konstytucyjna zasada wolności gospodarczej*, Toruń 2009, s. 70; K. Strzyczkowski, *Konstytucyjna zasada społecznej gospodarki rynkowej jako podstawa tworzenia i stosowania prawa (w:) Zasady ustroju społecznego i gospodarczego w procesie stosowania Konstytucji*, pod red. C. Kosikowskiego, s. 21–22; C. Kosikowski, *Wolność gospodarcza w prawie polskim*, Warszawa 1995, s. 19 i n.). Wolność gospodarcza jest konstrukcją danego porządku prawnego i oznacza domniemanie swobody podejmowania i prowadzenia działalności przez przedsiębiorców, o ile i dopóki co innego nie wynika z przepisów ustawowych (S. Biernat, *Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej – wolność gospodarcza de lege lata i de lege ferenda*, PPH 1994/9, s. 10) – wyrok NSA z 11.01.2012 r., II GSK 1365/10, LEX nr 1124037. Szerzej na temat aktów kwalifikujących zob. K. Kiczka, *Administracyjne akty kwalifikujące w działalności gospodarczej*, Wrocław 2006.

Rozdział I

PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ NA RYNKU APTEK OGÓLNODOSTĘPNYCH – STANDARDY KONSTITUCYJNE

1. Wolność działalności gospodarczej i materialne przesłanki dopuszczalności jej ograniczeń w Konstytucji RP

Niewątpliwie zasada wolności działalności gospodarczej (wolności gospodarczej) zajmuje szczególne miejsce w rozdziale I Konstytucji RP. Przepis art. 20 uznaje ją bowiem za jeden z filarów społecznej gospodarki rynkowej, a rozwijający go art. 22 Konstytucji RP wskazuje na przesłanki dopuszczalnych ograniczeń wolności gospodarczej.

Miejsce art. 20 i 22 w systematyce Konstytucji RP uzasadnia twierdzenie, że zasada wolności działalności gospodarczej jest „jedną z podstawowych zasad porządku prawnego i całego ustroju państwowego”¹, a zarazem prawem podmiotowym, przysługującym każdemu, kto podejmuje działalność gospodarczą². Konstytucyjnie gwarantowana wolność działalności gospodarczej ma zatem dwojaki charakter, ponieważ jest

---

¹ Wyrok TK z 14.12.2004 r., K 25/03, OTK-A 2004/11, poz. 116.

² Wyrok TK z 2.12.2002 r., SK 20/01, OTK-A 2002/7, poz. 89.

jednocześnie zasadą ustrojową i podstawą formułowania praw podmiotowych³.

Przepis art. 22 nie wyraża wprost gwarancji wolności działalności gospodarczej, określając jedynie przesłanki dopuszczalności jej ograniczeń, co w orzecznictwie wywołało wątpliwości w kwestii źródła wolności działalności gospodarczej jako prawa podmiotowego o randze konstytucyjnej. Ostatecznie Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 22 Konstytucji RP „nie proklamuje (...) samoistnie zasady wolności działalności gospodarczej”, lecz dotyczy konstytucyjnych wymogów ograniczenia wolności działalności gospodarczej⁴. Wedle tego – nieco dyskusyjnego poglądu – z art. 22 wynika nie tyle gwarancja wolności działalności gospodarczej, ile „prawo do jej nieograniczania”, zaś samą podstawą jej ustanowienia jest art. 20.

Nie budzi wątpliwości, że bardziej czytelne byłoby powiązanie w jednym przepisie zasady wolności działalności gospodarczej z jednoczesnym odniesieniem się w drugim ustępie tego przepisu do przesłanek dopuszczalności jej ograniczeń. Niemniej podstawą rekonstruowania wolności działalności gospodarczej są łącznie art. 20 i art. 22 Konstytucji RP⁵, przy czym eksponuje ona wyraźnie ustrojowy charakter wolności działalności gospodarczej⁶. Dowodem na to jest fakt, iż przepisy rozdziału I odnoszące się do tej wolności nie znalazły konkretyzacji i rozwinięcia w przepisach rozdziału II Konstytucji, choć pewne aspekty wolności działalności gospodarczej mają odzwierciedlenie w szczegółowych przepisach rozdziału o konstytucyjnych wolnościach i prawach. Dotyczy to – poza art. 54 ust. 1, art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 – zwłaszcza wolności

---

³ Por. też L. Garlicki, M. Zubik [w:] *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2016, komentarz do art. 22; J. Ciapała, *Konstytucyjna wolność działalności gospodarczej w Rzeczypospolitej Polskiej*, Szczecin 2009, a także K. Klecha, *Wolność działalności gospodarczej w konstytucji RP*, Warszawa 2009.

⁴ Wyrok TK z 29.04.2003 r., SK 24/02, OTK-A 2003/4, poz. 33; podobnie w wyroku z 20.06.2002 r., K 33/01, OTK-A 2002/4, poz. 44.

⁵ Wyrok TK z 19.01.2010 r., SK 35/08, OTK-A 2010/1, poz. 2.

⁶ Szerzej M. Zdyb, *Wolność gospodarcza jako zasada i wartość ustrojowa* [w:] *Księga XX-lecia orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego*, red. M. Zubik, Warszawa 2006. Por. też J. Ciapała, *Konstytucyjna wolność działalności gospodarczej w Rzeczypospolitej Polskiej*, Szczecin 2009, s. 85 i n.

umów w sferze gospodarczej (swoboda kontraktowania), wywodzonej w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego z art. 31 ust. 1 Konstytucji RP (wyrok z 29.04.2003 r., SK 24/02)⁷.

Gdy idzie o zakres podmiotowy wolności działalności gospodarczej, to trzeba podkreślić, że mogą się na nią powoływać osoby fizyczne (także obywatele innych państw), osoby prawne prawa prywatnego (również innych państw) oraz instytucje „niepaństwowe” (niepubliczne), a więc te podmioty, które korzystają z praw i wolności przysługujących człowiekowi i obywatelowi⁸. Państwo i jego instytucje – podobnie jak instytucje samorządowe czy partie polityczne⁹ – są natomiast jedynie podmiotem zobowiązanym do poszanowania uprawnień jednostek i podmiotów prywatnych. Z zasady wolności działalności gospodarczej wynika nakaz przestrzegania przez państwo zasady swobodnej konkurencji¹⁰.

Przepis art. 22 Konstytucji RP nie określa – co oczywiste – ani treści wolności działalności gospodarczej, ani sfery działań, poprzez które może być ona realizowana¹¹. Jak podkreśla się w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, „wolność działalności gospodarczej” należy rozumieć zarówno jako wolność wyboru działalności gospodarczej, jak i wolność jej wykonywania¹². Ten drugi aspekt rozumiany jest w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego jako „wolność prowadzenia i wykonywania tej działalności niezakłóconej nieusprawiedliwionymi i nadmiernymi działaniami organów władzy publicznej (...). Wolność działalności gospodarczej (wolność gospodarcza) obejmuje nie tylko możliwość

---

⁷ Por. szerzej J. Podkowik, *Wolność umów i jej ograniczanie w świetle Konstytucji RP*, Warszawa 2015.

⁸ Wyrok TK z 21.04.2004 r., K 33/03, OTK-A 2004/4, poz. 31.

⁹ Wyrok TK z 19.01.2010 r., SK 35/08 i tam cyt. wcześniejsze orzecznictwo.

¹⁰ Por. wyroki TK z: 7.05.2001 r., K 19/00, OTK 2001/4, poz. 82, oraz z 10.04.2001 r., U 7/00, OTK 2001/3, poz. 56.

¹¹ Por. wyrok TK z 20.06.2002 r., K 33/01, OTK-A 2002/4, poz. 44. Definicję legalną działalności gospodarczej znajdziemy natomiast w ustawodawstwie (ustawa z 6.03.2018 r. – Prawo przedsiębiorców, Dz.U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.). W myśl tej definicji działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.

¹² Wyrok TK z 13.10.2010 r., Kp 1/09, OTK-A 2010/8, poz. 74, i tam powołane wcześniejsze orzecznictwo TK.

podejmowania i prowadzenia działalności, której zasadniczym celem jest osiągnięcie zysku, ale także możliwość podejmowania decyzji gospodarczych, w tym przede wszystkim wyboru przedmiotu działalności i prawnych form ich realizacji”¹³.

Pomimo wyeksponowanego miejsca wolności działalności gospodarczej w rozdziale I ustawy zasadniczej nie ma ona charakteru absolutnego i może oczywiście doznawać ograniczeń¹⁴, czego potwierdzeniem jest art. 22 Konstytucji RP, stanowiący, iż ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne, ale tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny. Jeśli chodzi o zakres dopuszczalnych ograniczeń wolności działalności gospodarczej, to ma on jednak szczególny charakter. Odnoszą się do niego wspólnie dla wszystkich konstytucyjnych wolności i praw materialnoprawne przesłanki, określone w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, a mianowicie: bezpieczeństwo publiczne, porządek publiczny, ochrona środowiska, zdrowia oraz moralności publicznej; ochrona wolności i praw innych osób, a także zawarte w powyższym przepisie: nakaz proporcjonalności i konieczności ograniczenia („tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie” dla ochrony wskazanych wyżej wartości) oraz zakaz naruszania istoty wolności i praw. Jednocześnie w klauzuli „ważnego interesu publicznego” mieszczą się również wartości niewymienione w tym przepisie¹⁵. W orzecnictwie Trybunału Konstytucyjnego podkreśla się, że szerszy niż w przypadku innych wolności i praw konstytucyjnych, zwłaszcza osobistych i politycznych, zakres dopuszczalności ograniczeń wolności działalności gospodarczej wynika z odpowiedzialności państwa za funkcjonowanie wolnorynkowych mechanizmów gospodarczych (konieczność minimalizowania niekorzystnych skutków tych mechanizmów), potrzeby uwzględniania interesów państwa lub społeczeństwa (ochrony powszechnie uznawanych i cennych wartości), a także z charakteru gospodarki w państwie współczesnym¹⁶.

---

¹³ Por. wyrok TK z 5.04.2011 r., P 26/09, OTK-A 2011/3, poz. 18, i tam powołane wcześniejsze orzecnictwo.

¹⁴ Por. wyrok TK z 27.02.2014 r., P 31/13, OTK-A 2014/2, poz. 16.

¹⁵ Por. wyrok TK z 13.10.2010 r., Kp 1/09.

¹⁶ Wyrok TK z 11.03.2015 r., P 4/14, OTK-A 2015/3, poz. 30.

Ze względu na odrębne określenie w art. 22 Konstytucji RP przesłanki „ważnego interesu publicznego” Trybunał stoi na stanowisku, iż każdy przypadek konieczności ochrony dóbr wskazanych w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP mieści się w klauzuli „ważnego interesu publicznego” w rozumieniu art. 22 Konstytucji RP. Natomiast „w zakresie «ważnego interesu publicznego» mieszczą się również wartości niewymienione w art. 31 ust. 3 Konstytucji. W konsekwencji zakres dopuszczalnych ograniczeń wolności działalności gospodarczej jest, przynajmniej patrząc pod kątem materialnych podstaw (przesłanek) ograniczeń, szerszy od zakresu dopuszczalnych ograniczeń tych wolności i praw, do których odnosi się art. 31 ust. 3 Konstytucji”¹⁷.

Co istotne, przesłanki materialne, o których mowa w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, mają swoją bezpośrednią legitymację konstytucyjną. Natomiast „inne przesłanki materialnoprawne, mogące stanowić «ważny interes publiczny» w rozumieniu art. 22 Konstytucji RP, niewymienione w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP – również powinny posiadać legitymację konstytucyjną. Trybunał zwraca jednak uwagę, że nie jest to wówczas legitymacja konstytucyjna bezpośrednia. Przesłanki takie nie są bowiem określone w przepisach Konstytucji RP. Są określone przez ustawodawcę, który winien uzasadnić, na gruncie wartości lub norm Konstytucji, znaczenie przyjętych przesłanek materialnoprawnych dla ograniczenia wolności działalności gospodarczej wynikającego z danej ustawy, w kontekście założonego celu ustawy. Ustawodawca winien uzasadnić, dlaczego na gruncie danej ustawy ograniczającej wolność działalności gospodarczej, materialne przesłanki tego ograniczenia stanowią «ważny interes publiczny»”¹⁸.

Zarazem Trybunał Konstytucyjny stoi na stanowisku, iż – jakkolwiek zakres znaczeniowy pojęcia „ważny interes publiczny” jest szerszy niż zakres normowania art. 31 ust. 3 Konstytucji RP – to „ocena czy, zakwestionowany akt normatywny został wprowadzony ze względu na „ważny interes publiczny” nie może abstrahować

---

¹⁷ Wyroki TK: z 29.04.2003 r., SK 24/02, OTK-A 2003/4, poz. 33; z 19.01.2010 r., SK 35/08.

¹⁸ Wyrok TK z 13.10.2010 r., Kp 1/09.

Książka prezentuje w przystępny, uporządkowany i systematyczny sposób całość zagadnień związanych z działalnością gospodarczą na rynku aptecznym.

Autorzy w szczególny sposób skupiają się na kwestiach kluczowych dla przedsiębiorców z tego obszaru, takich jak:

- przepisy „antykoncentracyjne”;
- reklama aptek i punktów aptecznych;
- franczyza aptek;
- udzielanie i cofanie zezwoleń na prowadzenie apteki ogólnodostępnej;
- rola, znaczenie oraz wpływ samorządu zawodowego na funkcjonowanie przedsiębiorców.

Publikacja jest przeznaczona dla przedsiębiorców prowadzących apteki oraz franczyzodawców. Zainteresuje również prawników praktyków zajmujących się tym tematem, w tym adwokatów, radców prawnych i sędziów.

Autorzy są pracownikami Katedry Prawa Konstytucyjnego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Mają wieloletnie doświadczenie w zakresie oceny praktycznego respektowania przez prawodawcę standardów prawidłowej legislacji, ochrony wolności i praw jednostki. Są twórcami wielu opinii, w tym dotyczących konstytucyjności ingerencji prawodawcy w sferę dóbr konstytucyjnie chronionych, oraz autorami kilkuset opracowań naukowych z przedmiotowego obszaru.

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

